

2016:26

Granskning av arbetslöshetskassornas årsredovisningar 2015

Granskning initierad av IAF

Dnr: 2016/55

Granskning av arbetslöshetskassornas årsredovisningar 2015

Granskning initierad av IAF

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) har granskat arbetslöshetskassornas årsredovisningar för 2015.

Arbetslöshetskassorna har fått möjlighet att faktagranska rapporten.

Beslut i detta ärende har fattats av Peter Ekborg, generaldirektör.

Ansvarig chef har varit Annelie Westman, chef för granskningsenheten.

Rapporten har utarbetats inom IAF av utredarna Håkan Nordström och Carina Wiksholm vid granskningsenheten.

I den slutliga beredningen har även juristen Annika Sandström Johansson, rättsenheten, deltagit.

Katrineholm den 2 december 2016

Peter Ekborg
Generaldirektör

Carina Wiksholm
Utredare

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Box 210
641 22 Katrineholm
www.iaf.se

Resultat av granskningen

IAF har granskat samtliga 28 arbetslöshetskassors årsredovisningar för 2015. Granskningen visar att 5 av 28 årsredovisningar stämmer med Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens föreskrifter (IAFFS 2014:6) om arbetslöshetskassor, inklusive bilaga. Hos övriga 23 fanns en eller flera avvikelser; exempelvis saknades enstaka uppgifter i förvaltningsberättelsen och/eller poster i resultat- och balansräkningen. IAF bedömer att det i de flesta fall handlar om mindre allvarliga avvikelser. De noterade avvikelserna har ingen påverkan på respektive arbetslöshetskassas resultat.

Arbetslöshetskassorna ska följa uppställningen för resultat- och balansräkning i föreskriftens bilaga samt övrigt i föreskriften som gäller för upprättandet av arbetslöshetskassornas årsredovisningar. Föreskriftens uppställning för resultat- och balansräkning är ett minimikrav. Detta innebär att poster för vilka det inte finns någon uppgift att redovisa ändå ska tas med och redovisas till ett nollvärde.

IAF kan utifrån sina granskningar av arbetslöshetskassornas årsredovisningar konstatera att förbättringar har skett över tid, men att det fortsatt föreligger brister, om än av mindre allvarlig karaktär. IAF vill dock poängtera att finns det en föreskrift så ska den naturligtvis följas.

Granskningen

IAF:s granskning av arbetslöshetskassornas årsredovisningar visar att 5 av 28 årsredovisningar var utan avvikelser från föreskriften IAFFS 2014:6. Resterande 23 innehöll en eller flera avvikelser.

Nedan följer en redovisning av granskningens resultat uppdelat efter följande områden:

- resultat- och balansräkning
- redovisningsprinciper
- förvaltningsberättelsen
- formalia.

Resultat- och balansräkning

Enligt 11 § IAFFS 2014:6 ska en arbetslöshetskassas resultat- och balansräkning innehålla de poster och noter som anges i bilagan till föreskriften. Föreskriftens uppställning för resultat- och balansräkning anger ett minimikrav för vilka uppgifter som ska ingå och syftar till att belysa det statliga uppdrag som arbetslöshetskassorna har. Därutöver ska arbetslöshetskassorna vid behov tillföra ytterligare poster och noter utifrån vad som regleras i årsredovisningslagen (1995:1554) (ÅRL).

De poster som följer av bilagan till föreskriften ska således alltid tas upp, och om det inte finns något belopp att redovisa anges ett nollvärde. Detta möjliggör en bättre jämförelse av arbetslöshetskassorna.

Granskningsresultat

Av 28 arbetslöshetskassor hade 6 utformat årsredovisningens resultat- och balansräkning i enlighet med bilagan till föreskriften. I de övriga årsredovisningarna fanns avvikelser, bland annat följande:

- Posten Ej statsbidragsberättigad arbetslöshetsersättning saknades i resultaträkningen.
- Posterna Fordringar närliggande organisationer och Skulder till närliggande organisationer saknades i balansräkningen. I vissa fall saknades båda posterna, och i andra saknades en av posterna.
- Posten Fordringar ränta återkrav felaktig arbetslöshetsersättning saknades i balansräkningen.
- I en not saknades uppgift om hur mycket av årets reglerade fordringar som utgörs av belopp som arbetslöshetskassan beslutat att efterge med stöd av 68 d § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (ALF) saknades i not.

Redovisningsprinciper

Arbetslöshetskassorna ska enligt 10 § IAFFS 2014:6 redovisa verksamhetens intäkter och kostnader som hör till räkenskapsåret, oavsett tidpunkten för betalning. Det vill säga att redovisningen ska göras enligt bokföringsmässiga grunder.

Vidare ska fordringar och skulder gällande felaktigt utbetalad arbetslöshetsersättning endast regleras med stöd av 68–68 a och 68 d §§ ALF samt 93, 94–94 d §§ lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor (LAK).

Granskningsresultat

Samtliga arbetslöshetskassor utom en har uppgett att de följer bokföringsmässiga principer när de redovisar det statliga bidrag som de har fått för att betala ut arbetslöshetsersättning. Detsamma gäller kostnaderna för den utbetalade arbetslöshetsersättningen, finansieringsavgiften till staten och intäkterna från medlemmarnas avgifter.

Vidare har samtliga arbetslöshetskassor utom en uppgett att de redovisar fordringar för felaktigt utbetalad arbetslöshetsersättning till nominellt värde. Den avvikande arbetslöshetskassan är densamma som nämns i föregående stycke.

Arbetslöshetskassan ifråga har efter IAF:s kommunikering meddelat att deras redovisning sker enligt bokföringsmässiga grunder och att fordringar respektive skulder för felaktig arbetslöshetsersättning redovisas till nominellt värde. Detta framgår dock inte av årsredovisningen.

En annan arbetslöshetskassa hade inte lämnat någon information om reglering av fordringar för felaktigt utbetalad arbetslöshetsersättning med stöd av 68 d § ALF. Därutöver hade tre arbetslöshetskassor redovisat fordringar för felaktigt utbetalad arbetslöshetsersättning till ett belopp som inte stämde med skulderna för desamma. Två av arbetslöshetskassorna förklarade respektive differens i årsredovisningen, vilket är i överensstämmelse med föreskriften. Den tredje har lämnat en förklaring till IAF vid förfrågan. I alla tre fallen berodde differensen på att fordringar hade reglerats genom återbetalning från medlemmar och att arbetslöshetskassorna inte hade återbetalat motsvarande belopp till Arbetsförmedlingen vid årsskiftet 2015/2016.

Förvaltningsberättelsen

Enligt 12 § IAFFS 2014:6 ska en arbetslöshetskassa i årsredovisningens förvaltningsberättelse lämna särskilda upplysningar om arbetslöshetskassans verksamhet.

Granskningsresultat

Av 28 arbetslöshetskassors förvaltningsberättelser var 26 utan avvikelser.

De avvikelser som noterades hos resterande 2 arbetslöshetskassor bestod i att en eller flera av de uppgifter som ska ingå i en arbetslöshetskassas förvaltningsberättelse saknades eller var oklara. Det gällde exempelvis:

- medlemsantalet den 31 december 2015
- medlemsavgiftens storlek under 2015
- förväntad arbetslöshetsnivå bland arbetslöshetskassans medlemmar nästkommande år.

Formalia

Villkoren för formalia för en arbetslöshetskassas årsredovisning framgår av 13 och 14 §§ IAFFS 2014:6, och omfattar bland annat undertecknande av årsredovisningen och när en kopia av densamma senast ska lämnas till IAF.

Granskningsresultat

Alla arbetslöshetskassors årsredovisningar utom en var utan avvikelser från föreskriften i denna del. Den brist som noterades var att:

- kopian av årsredovisningen som skickades till IAF inte var vidimerad.

Enligt 9 och 11 §§ i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor (LAK) ska en arbetslöshetskassa dessutom göra en anmälan till IAF om ändring sker av personer som utsetts till exempelvis styrelseledamöter. IAF noterade vid granskningen att fyra arbetslöshetskassor inte hade gjort ändringsanmälningar till IAF efter byte av personer med uppdrag såsom ledamöter i styrelsen och auktoriserad revisor.

Om granskningen

IAF granskar årligen samtliga arbetslöshetskassors årsredovisningar. Denna rapport redovisar resultatet från granskningen av arbetslöshetskassornas årsredovisningar för verksamhetsåret 2015.

Uppdragets syfte har varit att granska hur arbetslöshetskassorna har följt tillämpliga delar i Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens föreskrifter (IAFFS 2014:6) om arbetslöshetskassor, inklusive dess bilaga, när de har upprättat årsredovisningarna för 2015.

Av IAFFS 2014:6 följer att en arbetslöshetskassas årsredovisning ska utformas i enlighet med lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor (LAK), årsredovisningslagen (1995:1554) (ÅRL), bokföringslagen (1999:1078) (BFL) och denna föreskrift. För arbetslöshetskassornas årsredovisningar gäller 9–14 §§ och bilagan till föreskriften.

Det individuella granskningsresultatet har kommunicerats skriftligt till samtliga arbetslöshetskassor och de har fått möjlighet att yttra sig om detta. Arbetslöshetskassorna har också fått möjlighet att granska faktainnehållet i rapporten före publiceringen.

Våren 2016 granskade IAF även arbetslöshetskassornas egna kapital och under hösten har IAF genomfört en kartläggning av arbetslöshetskassornas administrationskostnader. Även här är det uppgifterna i arbetslöshetskassornas årsredovisningar för 2015 som granskats respektive kartlagts. Båda dessa uppdrag redovisas i separata rapporter.